

Behandelingsvoorstel voor de commissie Ruimte en Groen

Onderwerp: Welkomst en tot ziens borden provincie Utrecht

Cie-datum : 23 september

Cie-nummer:

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: nvt
eerdere behandeling in cie: nee
in PS: nee

inspraak:nee

Behandelend ambtenaar: Gijs Knegtel

toestel: 3531

b.g.g.: 3362

Samenvatting:

De "zichtbaarheid" van de provincie voor de burgers en bedrijfsleven moet toenemen. Deze passage staat vermeld in het beleidsprogramma van het college. Door middel van het plaatsen van welkomst- en tot ziens borden op strategische plaatsen waar mensen de provincie binnenkomen dan wel verlaten, kan de provincie meer "zichtbaar" worden.

De borden kunnen op verschillende locaties worden geplaatst. De borden kunnen bij binnenkomst en/of verlaten van de provincie geplaatst worden. Verder is het mogelijk om de borden bij rijkswegen, spoorwegen, provinciale wegen, gemeentelijke wegen en vaarwegen te plaatsen.

De dienst WVV pleit ervoor de borden bij binnenkomst en verlaten van de provincie te plaatsen en dit alleen bij rijks- en provinciale wegen te doen omdat je in dat geval de meeste mensen kunt bereiken tegen relatief geringe kosten. De totale kosten voor ontwerp, fabricage en plaatsing van de borden bedragen bij opvolging van het voorstel van de dienst WVV, volgens een eerste raming, € 50.000,-.

Voor het onderhoud en schadeherstel is jaarlijks € 3.500 nodig.

Voor het plaatsen van de borden zijn 3 soorten ontheffingen nodig. Voor het plaatsen van borden aan wegen is altijd een ontheffing van de Wegenverordening nodig. Ontheffing voor de provinciale wegen moet verleend worden door uw college en voor ontheffing voor de rijkssnelwegen moet bij Rijkswaterstaat ontheffing aangevraagd worden. Daarnaast is er voor de borden geplaatst buiten de bebouwde kom (Wegenwet) een ontheffing van de Verordening bescherming natuur en landschap provincie Utrecht 1996 (hierna VNL) nodig. Met het oog op ongewenste precedentwerking is het beter om geen ontheffingen te gaan verlenen, maar de verordeningen aan te passen zodat het plaatsen wettelijk legitiem is. Dit speelt voor de VNL een grote rol. De VNL zal eind 2002 zijn aangepast zodat het plaatsen van de borden legitiem is. Bij de Wegenverordening provincie Utrecht speelt de precedentwerking niet. Het plaatsen van borden is alleen ongewenst als het de verkeersveiligheid negatief beïnvloedt. Bij de locatiekeuze wordt duidelijk gelet op beïnvloeding van de verkeersveiligheid zodat het geen nadelige effecten heeft. Het voorstel is om ontheffingen te verlenen op de Wegenverordening, totdat de Wegenverordening is aangepast. De aanpassing zal waarschijnlijk pas halverwege 2003 gereed zijn. Door het verlenen van ontheffingen zullen de borden in januari / februari 2003 geplaatst kunnen worden.

Wordt geagendeerd:

- om advies over de volgende vraag (vragen):
- voor oriënterende bespreking, toegespitst op de volgende aspecten:
- voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.

X ter kennisneming, het stuk wordt niet besproken.

NOTITIE VOOR DE COMMISSIE VERKEER EN VERVOER EN RUIMTE EN GROEN

Tevens toelichting bij A-stuk nummer:

Inleiding

De "zichtbaarheid" van de provincie moet toenemen. Deze passage staat vermeld in het beleidsprogramma van uw college. We willen ons profileren als provincie. Dit kan bijvoorbeeld door het realiseren van concrete en zichtbare projecten zoals verwoord in de agenda 2010.

Een heel ander middel om de "zichtbaarheid" van de provincie te vergroten is het visueel zichtbaar maken dat iemand zich in de provincie Utrecht bevindt. Dit kan door het plaatsen van welkomst- en tot ziens borden op strategische plaatsen waar mensen de provincie binnenkomen dan wel verlaten.

Door het plaatsen van de borden maakt de provincie Utrecht zich kenbaar aan de buitenwereld.

In het verleden zijn al enkele van deze borden geplaatst (bijv. aan de N224 tussen Renswoude en Veenendaal) maar dit waren incidentele plaatsingen. De borden worden op dit moment gedoogd.

U heeft gevraagd om de mogelijkheden voor het plaatsen van deze provincieborden nog eens opnieuw te bezien.

Keuzemogelijkheden

De borden kunnen op verschillende locaties worden geplaatst. Er zijn verschillende mogelijkheden, de meest voor de hand liggende combinaties worden hier weergegeven (voor de locaties van de borden, zie bijlage 2):

- Alleen welkomstborden bij binnenkomst provincie Utrecht;
- Behalve welkomstborden ook tot ziens-borden bij verlaten provincie Utrecht;
- Borden alleen plaatsen bij rijks- en provinciale wegen. Aantal borden benodigd bij binnenkomst en verlaten: 58, kosten: € 50.000,-. Aantal borden benodigd bij alleen binnenkomst: 29, kosten: € 25.000,-.
- Borden ook plaatsen aan spoorwegen, gemeentelijke wegen met verbindende functie, recreatieve vaarwegen en solitaire fietspaden. Aantal borden benodigd bij binnenkomst en verlaten: 170, kosten: € 138.213,-. Aantal borden benodigd bij alleen binnenkomst: 85, kosten: € 69.106,50.

De dienst WVV pleit voor het plaatsen van welkomst- en tot ziens-borden aan provinciale- en rijkswegen.

Argumenten

- Het voorstel past in ingezet beleid

In uw beleidsprogramma 1999-2003 staat in hoofdstuk 6, kwaliteit in bestuur, onder punt 11 vermeld:

"Wij gaan ervan uit dat we niet alleen een bestuur voor overheden zijn, maar in de eerste plaats een bestuur voor onze burgers. ... Wij willen extra middelen voor communicatie inzetten om eraan bij te dragen dat de "zichtbaarheid" van de provincie toeneemt." Het plaatsen van de borden draagt duidelijk hiertoe bij.

- Het voorstel is een relatief goedkope manier voor de provincie om zich zichtbaar te maken. Afhankelijk van de keuze die gemaakt wordt over de locaties van de borden zal het plaatsen van borden een relatief goedkope maatregel zijn waarmee veel mensen bereikt kunnen worden.

- Argument voor locatiekeuze van de borden:

Voorstel WVV: plaatsen van welkomst- en tot ziens-borden aan rijks- en provinciale wegen.

Aan de hand van de intensiteit reizigers die de provinciegrens passeren (doelgroep) ligt de hoogste prioriteit voor het plaatsen van de borden bij rijkswegen (22 borden), gevolgd door spoorwegen (16 borden), provinciale wegen (36 borden), gemeentelijke wegen met verbindende functie (68 borden) en recreatieve vaarwegen (28 borden).

Het plaatsen van borden aan spoorwegen is niet rendabel vanwege de slechte zichtbaarheid van de borden vanuit de trein. Om mensen aan gemeentelijke wegen te bereiken moeten er totaal 68 borden geplaatst worden wat in verhouding een erg grote investering vraagt.

Het meest rendabel is dus om alleen de borden te plaatsen aan rijks- en provinciale wegen. Om een eenduidige situatie te verkrijgen wordt geadviseerd om zowel welkomst- als tot ziens-borden te plaatsen.

Noodzakelijke ontheffingen

1. *Ontheffing Verordening bescherming natuur en landschap*

De provincie voert sinds 1986 een buitenreclamebeleid dat geen ruimte laat aan niet-objectgebonden opschriften. Voor deze opschriften worden geen ontheffingen verleend. Eigen provinciale promotiegrensborden vallen daar

ook onder. Ontheffingsaanvragen kunnen alleen worden getoetst aan artikel 1a van de VNL. De vraag of door de betrokken opschriften het landschapsschoon ontoelaatbaar wordt aangetast. Deze toetsing wordt geconcretiseerd door landschapsbeïnvloedende factoren van opschriften te relateren aan maatvoering, kleurstelling, situering en de aantallen tegen de verschillende landschapstypen. Voorts is in de afweging van belang de precedentwerking (gelijksheidsbeginsel). Het gevoerde beleid kan namelijk alleen staande worden gehouden door consequent handelen. Dit strenge beleid wordt door constante jurisprudentie gedragen. Met name hierdoor kan geen VNL-ontheffing worden verleend. Ontheffingverlening heeft daarom in ieder geval de volgende nadelige consequenties:

- a) Waarvoor de provincie zichzelf ontheft kan andere bezwaarlijk worden geweigerd. Bijvoorbeeld:
 - De grensgemeenten die op dezelfde locatie een even groot grensbord willen plaatsen.
 - Alle andere gemeenten die op hun grenzen vergelijkbare borden willen plaatsen.
 - Reclamebureaus met vergelijkbare weilandborden.
- b) De handhavers kunnen niet meer uitleggen waarom de provincie vanuit landschappelijk oogpunt deze borden wel mag plaatsen en andere niet.

Indien de provincie wil overgaan tot het plaatsen van grensborden kan dat alleen zonder juridische consequenties door wijziging van de VNL. Nu de sector een voorstel aan het voorbereiden is om hoofdstuk II van de VNL aan te passen kan deze aanpassing in hoofdstuk I meeliften. De grensborden zullen pas geplaatst kunnen worden als de Verordening is aangepast. In december 2002 zal de VNL aangepast zijn.

2. Ontheffing Wegenverordening provincie Utrecht 1987

Volgens artikel 10, lid 1d van de Wegenverordening provincie Utrecht 1987 is het verboden om op de weg (dit is inclusief berm) borden te plaatsen.

Voorstel is ook hier om de Wegenverordening provincie Utrecht 1987 aan te passen, zodat het plaatsen van promotieborden is toegestaan. De dienst WVV gaat de Wegenverordening in zijn geheel aanpassen. Er wordt interprovinciaal gewerkt aan aanpassing van alle Wegenverordeningen. Nadeel hiervan is dat dit een langdurig traject betreft en dat de aanpassingen pas halverwege 2003 zullen zijn doorgevoerd. Om niet tot die tijd te moeten wachten met het plaatsen van de borden kunnen ontheffingen worden aangevraagd. Het probleem van de precedentwerking speelt hier geen rol. Als het plaatsen van borden niet ten koste gaat van de verkeersveiligheid is er geen reden om vanuit het oogpunt van verkeer en vervoer het plaatsen van borden tegen te gaan. Bij het bepalen van de exacte locaties voor de borden wordt sterk rekening gehouden met het feit dat het plaatsen van het bord niet ten koste mag gaan van de verkeersveiligheid. Zodoende kunnen zonder bezwaren ontheffingen worden verleend.

3. Ontheffing Wegenverordening Rijkswaterstaat

Ook voor het plaatsen van de borden aan rijkssnelwegen zijn ontheffingen nodig. De aanvraag voor ontheffing bij Rijkswaterstaat kan natuurlijk geweigerd worden, maar bij navraag bij de provincies Gelderland en Noord Brabant (die gelijksoortige borden aan rijkswegen hebben geplaatst) blijkt dat het aanvragen van ontheffingen bij Rijkswaterstaat in het verleden in ieder geval geen probleem was.

Financiën

De kosten voor het plaatsen van provincieborden (welkomst en tot ziens) aan rijks- en provinciale wegen bedragen: € 50.000,-. Voor het onderhoud en schadeherstel zal jaarlijks ongeveer € 3.500,- benodigd zijn. Het jaarlijks budget beheer- en onderhoud wegen zal vanaf 1-1-2003 structureel met € 3.500,- verhoogd moeten worden. Het benodigde bedrag voor de plaatsing en onderhoud zal opgenomen moeten worden in de begroting 2003. Voor een exacte opbouw van de kosten, zie bijlage 3.

Opschrift bord

In samenwerking met de concerncommunicatie zijn twee verschillende opschrift-varianten ontworpen. Bij deze varianten is de provinciale huisstijl gehanteerd. Er is voor gekozen om de borden vrij eenvoudig te houden om zo veel mogelijk rekening te houden met natuur en landschappelijke waarden. De exacte afmetingen van het bord zijn nog niet vastgesteld. Dit moet in overleg met de dienst REG en CGC gebeuren. In de nog aan te passen Verordeningen moet een artikel komen met de maximale afmetingen van een dergelijk bord en hierover is nader overleg noodzakelijk. Bij het ontwerp is nu uitgegaan van een afmeting van 0,80 bij 1,50 meter; hier kan dus echter nog van afgeweken worden. De twee varianten zijn een eerste opzet, ze zullen nog verder uitgewerkt worden.

Het is aan u om een keuze te maken uit de twee opschrift-varianten.

Realisatie

Om over te kunnen gaan tot plaatsing van de borden zullen een aantal stappen genomen moeten worden:

1. Bepalen van de exacte afmetingen van het bord. Samen met de dienst REG en de concerncommunicatie zal dit worden bepaald. De maximale afmetingen van een dergelijk bord moet worden opgenomen in de VNL en Wegenverordening provincie Utrecht 1987. Hiervoor is nader overleg noodzakelijk. (september)
2. Proces tot aanpassing van VNL met vrijstelling voor plaatsen welkomst en tot ziens borden. VNL is in december 2002 hierop aangepast. Deze actie ligt bij de dienst REG. (september t/m december, januari in PS)
3. Proces tot aanpassen Wegenverordening provincie Utrecht 1987 met vrijstelling voor plaatsen welkomst en tot ziens borden. De Wegenverordening is waarschijnlijk halverwege 2003 aangepast. Deze actie ligt bij de dienst WVV. (september t/m medio 2003)
4. Starten van locatieonderzoek. De exacte locaties voor de borden worden bepaald en er wordt bekeken of incidenteel het combineren van provincie en gemeenteborden nodig is. (oktober)
5. Aanvragen ontheffing Wegenverordening provincie. Deze actie ligt bij de dienst WVV. (oktober-november)
6. Aanvragen ontheffing Wegenverordening Rijkswaterstaat. Deze actie ligt bij de dienst WVV. (oktober-november)
7. Fabricage van de borden. De dienst WVV zal bij drie fabrikanten van borden, aan de hand van ontwerp en afmetingen van het bord, offertes aanvragen voor het fabriceren van de borden. (december-januari)
8. Plaatsing borden door aannemer. (januari-februari 2003)
9. Onderhoud van de borden door de sector Integraal Wegenbeheer van de dienst WVV. (februari en verder)
10. Vervanging borden (2013)